

SELETUSKIRI

Ülevaade ja seisukohad Euroopa Liidu majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 13. novembri ja 14. novembri (EL eelarve) kohtumistel. Lühülevaade eurorühma 12. novembri 2025 aasta kohtumise teemadest.

Eurorühma tavaformaadi päevakorras on ülevaade makromajanduse ja eelarvepoliitika arengutest. Arutatakse ka eurorühma rolli eelarvepoliitika järelevalves. Regulaarsed ülevaated annavad pangandussüsteemi olukorra kohta pangandusjärelevalve ja kriisihalduse juhid. Laiendatud koosseisu päevakorras on digieuro.

Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu kinnitab eeldatavalt energiamaksustamise direktiivi muudatused. Peale 23.10.25 ülemkogu arutatakse nõukogus Ukraina toetamise rahastamise variante mh kuidas edasi minna nn. reparatsioonilaenu kontseptsiooniga Venemaa tõkestatud varade põhiosa kasutades. EL eelarvenõukogu esitab oma aastaaruande. Nõukogu kinnitab järeldused Euroopa statistika kohta. Komisjon esitleb oma esimese tegevusaasta ülevaadet lihtsustamisalgatuste kohta. Kinnitatakse Eesti ja Luksemburgi taastekavade muudatused.

Nõukogu koosolekule eelneval hommikusöögil arutatakse Eesti algatusel globaalse miinimummaksu ümber toimuvaid arenguid. Nõukogu eesistuja ja komisjon annavad rahandusministritele ülevaate viimastest arengutest OECD läbirääkimistel ja edasistest sammudest.

14.11.25 toimub nn. eelarve ECOFIN kohtumine, millel valmistatakse ette nõukogu positsioon sama päeva kohtumiseks Euroopa Parlamendiga EL 2026 a. eelarve kokku leppimiseks

Seletuskirja on koostanud Rahandusministeeriumi Euroopa Liidu ja rahvusvahelise koostöö osakonna nõunik Priit Potisepp (priit.potisepp@fin.ee) ja kooskõlastanud sama osakonna juhataja Martin Pöder (martin.poder@fin.ee) ning rahandusministeeriumi välissuhete nõunik Märten Ross (marten.ross@fin.ee).

Eestit esindab eurorühmas ning majandus- ja rahandusküsimuste nõukogus rahandusminister Jürgen Ligi, EL eelarve teemalises nõukogus Eesti Vabariigi alalise esinduse Euroopa Liidu juures rahandustalituse direktor Andres Kuningas.

I. Eurorühm

Ministrid saavad ülevaate makromajanduse ja eelarvepoliitika arengutest, mh oktoobris Washingtonis toimunud Rahvusvahelise Valuutafondi ja Maailmapanga aastakoosolekute ülevaadena.

Eurorühmal on keskne roll euroala fiskaalpoliitika koordineerimisel ja jälgimisel. Peamised arutelud toimuvad igal aastal detsembris eelarvekavade hindamise ja juulis fiskaalpoliitika suuniste kaudu, nüüdses arutelus täpsustatakse oma fookust. Eurorühmal on oluline roll ka uue majandusjuhtimise raamistikuga kohanemisel, eriti turvalisuse ja kaitse rahastamise kontekstis.

Pangandusliidu formaadis kuulatakse ülevaateid pangandusjärelevalve juhilt ja ühtse kriisilahendusnõukogu juhilt.

Kaasavas formaadis saavad rahandusministrid ülevaate digieuro arengutest.

II. Euroopa Liidu majandus- ja rahandusasijade nõukogu (ECOFIN) 13.11.2025

Mitteametlik kohtumine hommikul enne nõukogu

Globaalne ettevõtete miinimummaks

Taust

ECOFIN hommikusöögil on Eesti taotlusel ja Iirimaa, Malta, Tšehhi, Poola, Ungari ja Slovakkia toetusel infopunkt globaalse miinimummaksu teemal. Nõukogu eesistuja ja komisjon annavad rahandusministritele ülevaate viimastest arengutest OECD läbirääkimistel ja edasistest sammudest. Eesti taotles selle punkti panemist ECOFIN päevakavva, kuivõrd OECDs on käimas olulised EL miinimummaksu direktiivi (vastu võetud 2022. aastal) mõjutavad arutelud, mis peaks eeldatavalt kokkuleppeni jõudma hiljemalt käesoleva aasta lõpuks.

OECDs käivad arutelud keskenduvad peamiselt USA nõudmistele vastu tulemisele. Põhimõtteliselt nõuab USA endale erandit 2021 kokkuleppest, mille sündimist ise varem survestati. G7 ringis lepitati juunis 2025 kokku, et USAd globaalse miinimummaksuga (ehk nn *Pillar 2*) survestama ei hakata, st kui USA kontsernid on koduste maksusoodustuse tõttu madalam efektiivne tulumaksumäär kui *Pillar 2* raames lepitud 15%, siis muul maailmal selle vahe sissenõudmise võimalust ei tule.

USA on oma miinimummaksusüsteem, mis ulatuselt on enam-vähem võrreldav globaalse miinimummaksuga, kuid võimaldab USA kontsernidel maksukoormust siiski madalamal hoida kui *Pillar 2* rakendavate riikide võrreldavatel kontsernidel. USA väljajäämine *Pillar 2* süsteemist nõrgendab kogu „globaalse“ kokkuleppe mõjukust ning ka mõttekust, sh Euroopa jaoks, sest nõrgendab potentsiaalselt EL konkurentsivõimet võrdluses nii USA kui ka ülejäänud maailmaga, kes samuti ei pruugi nüüd enam *Pillar 2* täitma asuda.

Peale G7 suvist kokkulepet on OECDs töötatud detailidega, kuidas ja millistel tingimustel USA varem lepitud miinimummaksu süsteemist „välja lõigata“. USA ootab kokkulepet detsembri alguseks ja on survemeetmena ähvardanud kehtestada karistusliku iseloomuga maksu riikide suhtes, kes USA ettevõtjatelt miinimummaksu või digimakse koguvad.

Lisaks USA erandile on OECDs paralleelselt töös veel kaks miinimummaksu süsteemi erandit. Üks neist puudutab maksusoodustuste käsitlemist miinimummaksu süsteemis - selle eesmärk on kehtestada uued kriteeriumid, mis võimaldaksid riikidel anda rohkem selliseid maksusoodustusi, mis miinimummaksu määra arvutust vähem mõjutavad. Teise võimaliku erandi eesmärk on „lihtsustada“ efektiivse maksumäära arvutamise reegleid nende ettevõtjate jaoks, kelle efektiivne maksumäär (e. miinimummaksu arvestuslik alus) on üldjuhul stabiilselt üle 15%. Paraku jääb erand poolele teele - tõelise lihtsustamisega oleks tegemist juhul, kui muudaksime miinimummaksu põhireegleid, mitte ei kehtestaks nendest erandit.

Euroopa Liit on ainus, kes on globaalse miinimummaksu kehtestanud liikmesriikide jaoks

siduva direktiiviga nii, et liikmesriikidel puudub iseseisvus miinimummaksuga seotud otsuste langetamiseks. Teiste liitunud riikide jaoks on OECD tasandil kokkulepitud reeglid jätkuvalt vabatahtlikud.

EL miinimummaksu direktiivi läbirääkimistel sai direktiivi säte, mis muudab OECDs kokku lepitud „safe-harbour“ („turvasadama“) reeglid ilma igasuguse menetluseta EL tasandil automaatselt direktiivi osaks ja seega liikmesriikidele siduvaks. Teadaolevalt plaanitakse läbiräägitavad muudatused, sh USA väljajätmine globaalsest miinimummaksust OECD tasandil vormistada justnimelt vormis „safe-harbour“, mis tähendab, et OECDs kokkuleppe saavutamisel muutuvad reeglid automaatselt EL direktiivi osaks. See tähendaks, et Eesti tulevase maksulaekumisi potentsiaalselt mõjutavad otsused tehtaks OECD tehnilisel tasandil ilma Riigikogu ja Vabariigi Valitsust protsessi kaasamata.

OECD tasandil läbiräägitavad nii USA erand kui ka maksusoodustusi puudutav osa on oma olemuselt poliitilised otsused. Seetõttu on äärmiselt oluline, et EL rahandusministrid saaksid ülevaate nii komisjonilt kui ka eesistujalt arengutest OECDs, ning saaksid rõhutada, **et juhul kui OECD tasandil lepatakse kokku reeglumuutusi, siis ei tohi need automaatselt muutuda EL miinimummaksu direktiivi osaks, vaid menetlus peab toimuma maksude valdkonnas kehtiva õigusloome korras.**

Eesti ja teiste EL väikeriikide jaoks on kehtivas direktiivis erand, mis võimaldab üleilmse miinimummaksu rakendamist edasi lükata kuni aastani 2030. Miinimummaksu reeglid ulatuvad tuhandetesse lehekülgedesse, on tehniliselt väga keerulised ja nõuavad peaaegu iga-aastaseid muudatusi, millega oleks raske sammu pidada nii meie maksuhalduril kui ka maksumaksjatel. Lisaks ei tooks nende reeglite rakendamine Eestile täiendavat maksutulu. Seetõttu on oluline, et Eesti jaoks oleks ka edaspidi miinimummaksu rakendamine vabatahtlik.

Meie põhisõnumid:

- *Rõhutame, et nii olulise sisuga OECD reeglid ei saa automaatselt ilma korrektse menetluseta muutuda EL ja Eesti õiguse osaks.*
- *Meile on oluline, et globaalse miinimummaksu rakendamine oleks ka edaspidi Eesti jaoks vabatahtlik nagu ülejäänud OECD riikide jaoks. See on oluline selleks, et saaksime säilitada enda lihtsa maksusüsteemi ja konkurentsivõime.*
- *Viimased arengud mõjuvad väga negatiivselt EL konkurentsivõimele laiemalt.*

1. Energiamaksustamise direktiivi läbivaatus

- Nõukogu üldine lähenemine

2021. a 14. juulil esitas komisjon kliima- ja energiaalaste õigusaktide paketi „Eesmärk 55“ ning sellega seondult ettepaneku energiamaksustamise direktiivi 2003/96/EÜ muutmiseks. Kehtiv direktiiv on püsinud muutumata alates 2003. aastast, on selgelt ajale jalgu jäänud ning ei võimalda piisavalt kaasa aidata EL kliima- ja energiapoliitika eesmärkide saavutamisele.

Nõukogu eesistuja on esitanud 13. novembriks energiamaksustamise direktiivi eelnõu kompromissteksti. Delegatsioone kutsutakse üles arvamusi vahetama eesmärgiga jõuda teksti osas

kokkuleppele ja tühistada allesjäänud reservatsioonid. Delegatsioonidel palutakse teatada, kas nad saavad toetada energia maksustamise direktiivi eelnõu viimast kompromissteksti.

Mis muutub (aluseks viimane kompromisstekst):

Direktiivi eelnõuga soovitakse aastast 2030 kehtestada **uus aktsiisimäärade struktuur**, mis põhineb kütuste ja elektrienergia energiasisaldusel ja keskkonnatoimel.

Kõiki miinimummäärasid hakatakse vältendama **eurodes gigadžauli kohta**. See annab võimaluse otseselt võrrelda rohkem ja vähem saastavaid kütuseid.

Ettepanekus rühmitatakse energiatooted ja elektrienergia liikide kaupa üldistesse kategooriatesse - mootorikütusena kasutamine, põllumajanduses ja väljaspool avalikke teid kasutamine ning kütteinena kasutamine. Aktsiisi alammäärad on erinevad lähtuvalt kasutusotstarbest, näiteks mootorikütusena kasutamisel on energiatoode 12 korda kõrgemalt maksustatud kui kütteinena kasutamisel.

Aktsiisi alammäärades antakse selge eelis madalama keskkonnatoimega kütustele. Näiteks kui mootorikütusena kasutamisel on bensiini ja diisli aktsiisi alammäär 10,75 €/GJ kohta, siis säästlike biokütuste aktsiisi alammäär moodustab sellest poole ja kõige madalama keskkonnamõjuga jääkidest valmistatud kütuste puhul veelgi vähem (0,15 €/GJ).

Selleks, et aktsiisi alammäärad ei kaotaks ajas oma mõju, on ette nähtud nende väike tõstmine aastast 2033 ja aastast 2038. Seejärel indekseeritakse aktsiisimäärasid iga kolme aasta järel, et võtta arvesse tarbijahindade harmoneeritud indeksi (välja arvatud energia ja töötlemata toiduained) kumulatiivseid muutusi.

Maksubaasi laiendatakse senisest enamatele energiatoodetele, näiteks vesinikule ja energeetiliselt otstarbel kasutatav turbale üle 7,5 MW võimsusega katlamajades pärast üleminekuperioodi lõppu (aastast 2042).

Kuigi esialgne komisjoni ettepanek direktiivi muutmiseks nägi ette loobumist mitmetest maksuvabastustest ja –vähendustest: näiteks sooviti maksustada ELi siseselt kasutatav laeva- ja lennukikütus; maksustada puitkütused, loobuda põllumajanduses kasutatava kütuse täielikust maksuerandist jne), siis liikmesriikide surve (aruteludes NK töögruppides) loobuti sellest ambitsioonist. Vastasel juhul poleks kokkulepe võimalik, sest maksudirektiivid eeldavad ühehäälsust.

Läbirääkimised

Eesti seisukohad direktiivi eelnõu kohta kiitis Riigikogu heaks 2022. a jaanuaris. Paralleelselt algasid alates 2021. a oktoobrist direktiivi eelnõu arutelud nõukogu töögruppis. Need on kestnud juba neli aastat kokkuleppe suunas on liigutud väga vaevaliselt. Erimeelsusi selgitavad liikmesriikide erinevad keskkonnaambitsioonid, majanduslik olukord ja praktika maksuerandite rakendamisel. Direktiivi eelnõu on arutatud korduvalt ka rahandusministrite tasemel ECOFINis (2022. ja 2024. aastal). Tehnilisel tasandil on direktiivi eelnõu kompromisstekstis üritatud maksimaalselt liikmesriikide soove arvestada. Eesistuja ettepanek võiks praegu olla üks viimaseid võimalusi liikmesriikide vahel kokkuleppele jõuda.

Eesti seisukohad

Meie vaates on 2003. a energiamaksustamise direktiivi kaasajastamine igati vajalik. Energiasisaldusest lähtuv maksustamine tagab vähemalt alammäära tasemel senisest võrdsema kohtlemise. Oleme oma suurimad probleemkohad kehtivate seisukohtade kontekstis lahendatud saanud. Tahame vältida, et arutelud jäävad lõputult venima ja direktiiv pannakse sahtlisse.

Kuigi saame kompromissteksti kui tervikut toetada, siis kahjuks on direktiivi läbirääkimistel mitmed maksuerandid teksti tagasi toodud. Näiteks on liikmesriikidel valikuvõimalus mitte maksustada energiatooteid põllumajanduses, kalanduses ja metsanduses. Mida rohkem on praktikas sektoreid, kes maksustamisest välja jäävad, seda vähem on motivatsiooni kasutada rohkem taastuvkütuseid.

Samuti võib negatiivseks arenguks pidada Lääne-Euroopa riikides laialdaselt kasutatud maksuvähendust diislile, mida kasutatakse veokites täismassiga alates 7,5 tonnist. Nendes veokites kasutatav diislikütus tuleb maksustada vähemalt aktsiisi alammäära tasemel, teistele kasutajatele võib rakendada kõrgemat määra. Me oleme toetanud komisjoni algset ettepanekut, mis nägi ette selle keskkonnaväenuliku erandi kaotamist.

Uute energiatoodete hõlmamist direktiivis (nt turvas ja vesinik) saame toetada.

Oleme lähtunud Riigikogu Euroopa Liidu Asjade Komisjoni poolt 6.12.2024 kinnitatud seisukohtadest:

- *Võimaldada energiatooteid üle aktsiisi alammäära maksustades mitte järgida EL aktsiisi alammäärades etteantud struktuuri.*
- *Oleme nõus alammäärade indekseerimisega, kuid peame vajalikuks, et eelnõusse lisatakse indekseerimisotsuse tegemise ja rakendamise tähtjad.*
- *Jätta alles võimalus lähtuvalt energiatoote kvaliteedist aktsiisimäära diferentseerida.*
- *Lubada peale direktiivi jõustumist maksustada viieaastase perioodi jooksul fossiilsed gaasilised mootorikütused vähemalt 50% tasemel bensiini ja diislikütuse aktsiisi alammäärast.*
- *Võimaldada fossiil- ja biokütuse segude maksustamist lihtsamini administreerida ning loobuda eranditult komponentide põhisest maksustamisest.*
- *Laevakütuste aktsiisimäär tuleks saavutada kuni 10a üleminekuperioodi jooksul.*
- *Toetame kümneaastast üleminekuperioodi fossiilsete lennukikütuste maksustamisel.*

Eesti seisukohtade arvestamine viimases kompromisstekstis

Suveräänsus aktsiisi alammäära ületamisel

Komisjon soovis direktiivi eelnõu esialgses versioonis, et kui liikmesriigid kehtestavad energiatoodetele aktsiisimäärad, siis tuleb üks-ühele järgida direktiivi eelnõus toodud aktsiisi alammäärade struktuuri. Leidsime, et harmoneerimine peaks toimuma vaid alammäära tasemel ning üle alammäära maksustades peaks olema liikmesriigil täielik otsustusvabadus aktsiisimäära kehtestamisel. Selle ettepaneku esitasid mitu liikmesriiki ning laialdase toetuse tõttu muudeti juba 2022. a kompromissteksti ning eemaldati kõnealune põhimõte.

Üleminekuperiood gaasiliste mootorikütuste maksustamisel

Tegime ettepaneku kehtestada üleminekuperiood - võimaldada liikmesriikidel esimese kümne aasta jooksul pärast direktiivi jõustumist maksustada fossiilsed gaasilised mootorikütused vähemalt 50% tasemel võrreldes teiste fossiilkütustega (muidu oleks määra vaja kordades tõsta). Ettepanekut

arvestati. Nii gaasiliste mootorikütuste kui kütteainete aktsiisi tõstmisel rakendatakse üleminekuperioodi kuni aastani 2042. Üleminekuperioodi alguses moodustab gaasiliste kütuste alammäär 50% diisli/bensiini aktsiisimäärast ning maksueelis väheneb aastaks 2038. Alles 2043. aastast peavad gaasiliste- ja vedelate fossiilkütuste määrad olema võrdsed.

Kütuse kvaliteedist lähtuv aktsiisi diferentseerimine

Analoogselt kehtivale direktiivile tegime ettepaneku säilitada võimalus lähtuvalt energiatoote kvaliteedist aktsiisimäära diferentseerida üle alammäära maksustamisel. Sellega arvestati. Eesti eripära on maksustada maksupettuste tõkestamise eesmärgil diislisarnased raske- ja põlevkivikütteõli diislikütuse aktsiisimääraga lähtuvalt energiasisaldusest.

Aktsiisimäärade tase ja nende indekseerimine

Kompromiss teksti muudatused, mis puudutavad aktsiisi alammäärasid, on suhteliselt väikesed. Erandiks on seejuures üksnes fossiilsed gaasilised kütused. Muude kütuste lõikes ületavad Eesti aktsiisimäärad (arvestades ka järgnevate aastate aktsiisitõuse) väljapakutud maksutasemeid.

Indekseerimise algne mõte oli, et aktsiisi alammäärad ei kaotaks ajas oma mõju. Pakkusime, et indekseerimine võiks toimuda regulaarselt, näiteks iga kahe või kolme aasta tagant. Samas leidub liikmesriike, kes soovivad maksutõusu võimalikult kaugesse tulevikku lükata. Kompromissina on eesistuja väljapakkunud indekseerimise selliselt, et aktsiisi alammäärad tõuseksid ligikaudu 7% võrra nii neljandal kui kaheksandal aastal pärast direktiivi jõustumist. Seejärel indekseeritakse alammäärasid iga kolme aasta järel.

Paindlikkus fossiil- ja biokütuse segude maksustamisel

Eesti seisukohtades nägime vajadust töötada välja energiamaksustamise direktiivi regulatsioon, mis võimaldaks fossiil- ja biokütuse segude maksustamist lihtsamini administreerida ning loobuda eranditult komponentide põhisest maksustamisest. Seda arvestati ja kompromiss teksti on lisatud vajalik paindlikkus. Liikmesriigil on õigus kogu segutoode maksustada kõrgeima maksumääraga komponendi järgi või alternatiivina kuni 2035. aastani maksustada kogu segutoode põhikomponendi maksumääraga.

Katlamajades kasutatava puidu väljajätmine maksuobjektide alt

Kui komisjoni algne ettepanek nägi ette, et puittooted maksustatakse kasutamisel kütteainena kaitistes, mille summaarne nimisoojusvõimsus on vähemalt 5 MW (hiljem 7,5 MW), siis paljude riikide vastuseisu tõttu loobuti juba 2023. aastal puidu maksustamise mõttest. Kuna direktiivi vastuvõtmine eeldab ühehäälsust, siis ei saa sellist maksustamist enam pidada realistlikuks. Turba maksustamisele vastuseisu polnud, see maksustatakse kasutamisel vähemalt 7,5 MW võimsusega kateldes, kuid seda kohustuslikuna pärast üleminekuperioodi lõppu (seega alates 2043. Aastast).

Maksuerandite tagasitulek

Kahetsusväärset on riikidel valikuvõimalus mitte maksustada energiatooteid ja elektrienergiat, mida kasutatakse põllumajanduses, aianduses, vesiviljeluses, kalanduses ja metsanduses. Mida rohkem on praktikas sektoreid, kes fossiilkütuse maksustamisest välja jäävad, seda vähem on motivatsiooni kasutada rohkem taastuvkütuseid.

Eesti on praktikas olnud suhteliselt tagasihoidlik maksusoodustuste rakendaja. Meil on diislikütuse soodusmäär (21 € 1000l) vaid põllumajandusele ning kutseline kalapüük on aktsiisist vabastatud. Negatiivseks arenguks võib pidada ka veokites kasutatava kütuse soodustamist.

Loobumine laeva- ja lennukikütuse maksustamisest

Komisjoni algne ettepanek nägi ette, et alates direktiivi jõustumisest on levinumate fossiilsete laevakütuste ja mittesäästlike biokütuste aktsiisi alammäär 0,9 €/GJ kohta. Maksukava hõlmas ELi siseseid reise.

Samuti oli soov maksustada ELi sisestel reisidel kasutatav õhusõidukite kütus sama määraga kui muud mootorikütused. Komisjoni ettepanekus oli 10 aastane üleminekuperiood fossiilsetele lennukikütustele, samuti säästlike alternatiivsete lennukikütuste 10 aastane maksuvabastus alates direktiivi jõustumisest.

Mitmed riigid sh Eesti tegid 2022. a ettepaneku kümne aasta pikkuseks üleminekuperioodiks laevakütuste ja kalanduses kasutatavate kütuste maksustamisel.

Läbirääkimiste käik tõi välja, et mõned lõunapoolsed riigid hoiavad tugevat poliitilist seisukohta ja soovivad, et laevanduses (sh kalanduses) ning lennunduses kasutatavat kütust üldse ei maksustataks ning et direktiivi ettepanekus ei sisalduks sellekohast läbivaatusklauslit. Seega kokkuvõtvalt puudub ühenduse tasandil poliitiline konsensus ELi siseselt kasutatava laeva ja lennukikütuse maksustamiseks ning jätkatakse põhimõtteliselt samaviisi nagu kehtivas direktiivis.

2. Ukraina rahaline toetamine

- Poliitiline arutelu

13.11.25 ECOFIN on esimene võimalus jätkata olulist arutelu lähtudes 23.10. Ülemkogu mandaadist, mille kohaselt komisjon peab esitama ettepanekud Ukraina edasise rahastamise alternatiivide kohta. Käesoleva ülevaate koostamise ajal ei ole Komisjon reparatsioonilaenu õiguslikke ettepanekuid ega uusi töödokumente veel esitanud.

Päevakorras on ka regulaarne punkt agressiooni majandus- ja rahandusmõjude kohta. Komisjon annab ülevaate Ukraina majandusolukorrast, rahandusseisust, toetuste väljamaksetest ja tööst järgmiste sanktsioonide kallal.

Meie põhisõnumid on samad, mis eelmistel ECOFIN kohtumistel:

- *Agressor on kohustatud rahvusvahelise õiguse alusel sõjakahjud hüvitama.*
- *Ukraina toetamiseks ja pikaajaliseks rahastamiseks on vaja täiendavaid vahendeid. Kuna Ukraina toetamine ja ülesehitamine ei peaks tulema üksnes lääneriikide eelarvetest, tuleb kasutusele võtta agressori tõkestatud varade põhiosa.*

3. Muud teemad: finantsteenuste valdkonna õiguslike ettepanekute seis

- Teave eesistujalt ja Komisjonilt

Komisjon ja eesistuja teevad tavapärase ülevaate finantsteenuste valdkonna eelnõude menetluse seisust.

3.1. Eesti seisukohad pankade kriisiohjamis- ja hoiusekindlustusraamistiku (CMDI) reformi eelnõude hääletusel Euroopa Liidu nõukogus

Reformi algne eesmärk oli tugevdada olemasolevat ELi pankade kriisiohjeraamistikku ning eelkõige parandada väikeste ja keskmise suurusega pankade kriisilahendusprotsessi. Reform on konkreetne samm pangandusliidu edasiarendamise suunas, nagu eurorühm leppis kokku 2022. aasta juunis. Eesti seisukohad komisjoni pankade kriisiohje- ja hoiusekindlustusraamistiku reformi ettepanekute kohta kiideti heaks Vabariigi Valitsuse 21.09.2023 ja Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjoni 2.10.2023 istungil.

Eelnõude üldine lähenemisviis kiideti heaks ECOFIN 19.06.2024 istungil. ECOFINis saadud kokkulepe vastas Eesti seisukohtadele, kuna kriisilahenduse rahastamiseks oli leitud sobivam tasakaal kui komisjoni algses ettepanekus. Täpsemalt sisaldas üldine lähenemisviis täiendavaid kaitsemeetmeid hoiuste tagamise skeemi või ühtse kriisilahendusfondi vahendite kasutamiseks kriisilahenduse korral, hoiuste tagamise skeemi ja ühtse kriisilahendusfondi vahelist sobivat koormuse jagamist ning suurematele pankadele rangemaid nõudeid ja piiranguid hoiuste tagamise fondi kasutamisel kriisilahenduse korral.

ECOFINI kokkuleppele järgnenud triloogid jõudsid otsustavasse faasi 2025. aasta juunis. Eesti ja teiste samameelsete riikide ministrid väljendasid ECOFINi 20.06.2025 istungil veelkordselt oma positsioone, mida EL nõukogu eesistuja peaks triloogidel kaitsma. Kuna blokeerivat vähemust see riikide grupp kokku ei andnud, siis nõustus EL nõukogu eesistuja 25.06.2025 toimunud triloogil Euroopa Parlamendi, komisjoni ja peamiselt Lõuna-Euroopa riikide surve poliitilise kokkuleppega, mis erines mitmes olulisel teemas nõukogu üldisest lähenemisviisist. Pärast poliitilist kokkulepet on EL nõukogu uus eesistuja, Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon eelnõusid viimistlenud ja Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjon kiidab eelnõude tekstid heaks 5. novembril 2025, misjärel esitatakse need EL alaliste esindajate komiteele (COREPER) 12. novembril 2025 heaks kiitmiseks. Pärast eelnõude jurist-lingvistide poolset ülevaatamist peaks eelnõude lõplik hääletus ELi nõukogus ja Euroopa Parlamendis toimuma 2026. aasta märtsis.

Parlamendiga saavutatud poliitiline kokkulepe ja reformi eelnõude lõplikud tekstid ei ole Eesti oluliste seisukohtadega kooskõlas. Kõige olulisem probleem on kriisilahenduse paindlikum rahastamine hoiuste tagamise fondi vahenditega, kuid ka Ühtse Kriisilahendusmehhanismi juhtimisraamistik. Meile on oluline, et ka pärast reformi jääks pankade probleemide korral peamiseks vastutajateks pangaomanikud ja võlausaldajad ja mitte hoiuste tagamise fond või Ühtne Kriisilahendusfond, mille tühjenemisel võidakse isegi pöörduda Euroopa Stabiilsusmehhanismi poole (eeldab küll ESMi reformi jõustumist).

Väikestele hoiuste tagamise fondidele, nagu seda on Tagatisfond Eestis, oleks kriisilahenduse rahastamine kulukas ja piirab hoiuste hüvitamisjuhtumi korral Tagatisfondi võimalusi hoiuste väljamaksmiseks, mis on hoiuste tagamise fondide esmane ülesanne, kui Tagatisfondi vahendid kasutatakse ära kriisilahenduses ja hoiuste väljamakseks vahendeid ei jagu. See omakorda suurendab riigi vastutust hoiuste väljamaksmisel.

Kriisilahenduse puhul peaks olema esimene kaitseliin pankade kriisilahenduspuhver, mis peab olema piisavalt kõrge, et tagada panga piisavate vahendite olemasolu Ühtse Kriisilahendusfondi vahenditele ligipääsemiseks, kui pank on süsteemselt oluline, teda ei saa likvideerida ja tuleb ümberstruktureerida.

Hoiuste tagamise skeemide poolne kriisilahenduse toetamine rakendus reformi tulemusel väiksematele ja keskmise suurusega pankadele (kuni 30 mld euro bilansimahuga pangad ja erandkorras 30-80 mld euro bilansimahuga pangad), mis ei ole Eesti mõistes väikesed pangad, vaid hõlmaks kõiki Eestis tegutsevaid panku, ka kõige suuremaid. Ka hoiuste tagamise skeemi kriisilahenduseks kasutamise piirang - 62,5% hoiuste tagamise skeemi sihttasemest - ei ole piisav Tagatisfondi vahendite (31.12.2024 seisuga oli 379,5 mln eurot) kaitsmiseks, kuna hoiuste väljamakseteks jääv 37,5% ehk 142,3 mln eurot ei kata ära Eestis isegi kõige väiksema panga tagatud hoiuseid.

Eelnevast lähtuvalt jääb Eesti COREPERi 12.11.2025 kohtumisel ja ELi nõukogus määruse eelnõu lõpliku teksti hääletamisel erapooletuks. Lisaks ühineb Eesti liikmesriikide ühisavaldusega, milles tuletatakse meelde eurorühma pangandusliidu tulevikku käsitlevat avaldust ja rõhutatakse, et võimalikud edasised meetmed määratakse kindlaks konsensuslikul viisil tagades, et kõigi liikmesriikide seisukohti võetakse nõuetekohaselt arvesse.

Seisukohad:

- *Toetame pangandusliidu edasist tugevdamist ja ühtse hoiusetagamise skeemi loomist, et kaitsta pankade maksejõuetuse korral maksumaksjate raha ja reaalmajandust, parandada hoiustajate ja maksumaksjate kindlustunnet, tagada pankade vahendite kasutamine kriisiohjamiseks ning vähendada panga makseraskuste korral hoiustajate sõltuvust ainult enda riigi võimest hoiuseid tagada.*
- *Euroopa Liidu institutsioonide vahel toimunud läbirääkimiste tulemusena pankade kriisiohje- ja hoiusekindlustusraamistiku reform oma algseid eesmärke ei täida. Kokku lepitud eelnõud panevad väikestele hoiusetagamise skeemidele ebamõistliku koormuse, mis ei ole kooskõlas nende skeemide põhirolliga ja võivad muuta väiksemad riigid finantskriisi korral haavatavamaks.*
- *Kuigi pankade kriisiohje- ja hoiusekindlustusraamistiku reform on üldisemalt konkreetne samm pangandusliidu edasiarendamise suunas, jääb Eesti Euroopa Liidu Nõukogus pankade kriisiohje- ja hoiusekindlustusraamistiku reformi eelnõude vastuvõtmisel ülal toodud põhjustel erapooletuks.*

4. Määrus kaupade kaugmüügile kohaldatava tollimaksude leevendamise piirmäära kaotamise kohta (ELTL Artikkel 31 alusel)

- *Poliitiline kokkulepe*

Tolliliidu reformipaketi [esitas](#) Euroopa Komisjon esmakordselt maikuu 2023. Vabariigi Valitsus võttis 30.11.2023 vastu [Eesti seisukohad](#), mille 15.12.2023 [kiitis](#) heaks ka ELAK. Ettepanekus toodud muudatustega on Eesti nõustunud seisukoha punktis 1.6:

- *Toetame e-kaubanduses ausa konkurenti tagamiseks ning e-kaubanduse tolliprotsesside lihtsustamiseks väikesaadetiste 150-eurose maksuvaba piirmäära kaotamist, e-kaubanduses käibemaksu- ja tollireeglite ühtlustamist, veebiplatvormide vastutuse reguleerimist maksude kogumisel ja tollile aruandluse esitamisel ning tollijärelevalve meetmete tõhustamist.*

Muudatus ühtlustab tollimaksupõhimõtted käibemaksuga, kus impordi käibemaksukohustus kehtib igasuguse väärtusega kaubale.

E-kaubanduse mahtude kasv on toonud ELi ettevõtjate jaoks kaasa ebaõiglase konkurentsiolekorda, kus tarbijal oli võimalik väljastpoolt ELi tellitud tooteid saada tolli- ja käibemaksuvabastuse tõttu odavamalt kui EList. Kombineerituna kaupade odava ostuhinnaga on see kaasa toonud e-kaubanduse vohamise. Seepärast vaadati maksuvabastuse põhjendused ELis üle ning 2017. aastal lepidi kokku käibemaksuvabastuse kaotamine, millele nüüd järgneb analoogiline otsus ka tollimaksu kohta.

On viiteid sellele, et 150 euro künnist kuritarvitatakse saadetiste väärtuse tegelikust väiksemana näitamise ja saadetise osadeks jagamise teel. Seega on konkurents moonutatud. Tollimaksuvabastusega eelistatakse kolmandate riikide e-kaubanduse ettevõtjaid traditsioonilisele kaubandusele ja ELi jaemüüjatele, kes peavad hulgiimpordi korral maksma tollimakse, ning soodustatakse e-kaubanduse jaotuskeskuste loomist väljaspool ELi.

Nõukogu määruse eelnõu (1186/2009) teeb ettepaneku kaotada kauba väärtuse 150-eurone tollimaksuvaba lävend, mille järel on kõik ELi imporditavad saadetised nii käibemaksu kui tollimaksuga maksustatavad. Muudatuse jõustumise kuupäev fikseeritakse hiljem, kui on selgunud tolliliidu reformipaketi jõustumise aeg. Liikmesriikidele ja Euroopa Komisjonile tagatakse piisav aeg muudatuste teostamiseks tolli IT-süsteemides.

5. Lihtsustamine

- a) Aasta eduaruanne jõustamise ja rakendamise kohta
- b) Ülevaatlilikud aruanded lihtsustamise rakendamise kohta
- *Ülevaade Komisjonilt ja arvamuste vahetus*

EL õiguskeskkonna lihtsustamine ja bürokraatia vähendamine on oluline EL konkurentsivõimet mõjutav tegur. Komisjon koostas esimese tegevusaasta lõpuks aruande "*Lihtsustamine, rakendamine, jõustamine*". Nõukogu järeldused aruande kohta tulevad päevakorda detsembris – praegu on kavas aruande esitlus.

Komisjoni poliitiliste suuniste kohaselt on eesmärk luua „lihtsam ja kiirem Euroopa“, et tõsta konkurentsivõimet ja soodustada kasvu. Finantsteenuste valdkonnas keskendutakse regulatiivse raamistiku lihtsustamisele, aruandluskoormuse vähendamisele ning ühtse turu tõkete kõrvaldamisele.

Senised olulisemad sammud finantsvaldkonnas:

Omnibus I pakett: lihtsustab kestlikkusaruandlust (CSRD), vähendades kohustuslikku aruandlust ~80% ettevõtetelt ja muutes taksonoomia avalikustamise vabatahtlikuks laiemale ringile. Eeldatav halduskoormuse vähenemine: ca 4,4 miljardit eurot.

Taksonoomia muudatused: andmepunktide arvu vähendamine (64% mittefinants-, 89% finantssektoris), materiaalsuse põhimõtte kehtestamine ja aruandlusmallide lihtsustamine.

SME ja kapitaliturgude algatused: prospektinõuete lihtsustamine, turu killustatuse vähendamine, pensionipaketi ettevalmistamine.

Väärtpaberistamise raamistik: läbipaistvuse ja hoolsusnõuete lihtsustamine, mis toob korduva halduskoormuse vähenemise üle 300 miljoni euro aastas.

Stressitestid: keskenduvad kestlikkuse ja kapitaliturgude regulatsioonidele, et tuvastada edasised lihtsustamisvõimalused.

Lisaks on alustatud dialooge ja „reaalsuskontrolle“ sidusrühmadega, et parandada rakendatavust ja vähendada keerukust.

6. Euroopa majanduse taastumine. Nõukogu taasterahastu teemalised rakendusotsused.

- *Vastuvõtmine*

Nõukogu kinnitab Eesti ja Luksemburgi taastekavade muudatused.

7. Euroopa eelarvenõukogu aastaaruanne

- *Arvamuste vahetus*

Uus eelarvenõukogu (EFB) asus ametisse 2025. a alguses ning 22.10.2025 avaldas oma üheksanda aastaaruande. See annab sõltumatu hinnangu 2024. aasta fiskaalpoliitikale ning hindab ka uue EL majandusjuhtimise raamistiku rakendamist. 2024. aasta eelarvepoliitika toimis üleminekufaasis – kulutused jäid suhteliselt kõrgeks ning reformiprotsess alles käib. EFB soovib liikuda mõõdukama eelarvepoliitika ja säästlikkuse poole, et võlakoormust kontrolli alla saada. Nõukogu rõhutab, et EL majandusjuhtimise reform on “põhimõtteline ümberkujundamine”, selle rakendamine toimus nappis ajagraafikus ning vähese läbipaistvusega. Aruandes leitakse, et praegune majandus- ja eelarveolukord annab liikmesriikidele võimaluse taastada eelarveruumi – näiteks kõrge võlakoormusega riikidel soovitatakse mitte lihtsalt kasu lõigata majanduskasvust, vaid astuda sihipäraseid samme eelarvepositsioonide parandamiseks. Uued reeglid näevad ette iga riigi jaoks keskpika perioodi eelarve- ja struktuuriplaani - kulureegli, mis arvestab tsüklilisuse ja intressimaksetega. EFB kutsub üles suurendama protsessi läbipaistvust, tugevdama sõltumatute fiskaalinstitutsioonide rolli ning tagama, et reeglid tõepoolest toetaks pikaajalist võlakoormuse jätkusuutlikkust.

8. Järeldused EL statistika kohta

- *Heakskiitmine*

Nõukogu hindab järeldustes edusamme majandus- ja rahaliidu teabevajaduse, eelarvepuudujäägi menetluse, makromajanduslike tasakaalustamatuste seire ja struktuuristatistika valdkondades, tuginedes aastatagastele statistikaalastele järeldustele ja ELi 2024–2029 poliitilistele prioriteetidele.

Tervitatakse Euroopa statistikamääruse (223/2009) uuendamist, mis parandab juurdepääsu administratiivsetele ja erasektori andmetele ning võimaldab koostada ajakohasemat ja kulutõhusamat riiklikku statistikat. Märgitakse Euroopa statistika tegevusjuhise 20. aastapäeva ning rõhutati vajadust seda tegevusjuhist ajakohastada kuna andmete ökosüsteem areneb kiiresti ning koos sellega ka statistika tegemine. Samuti kinnitatakse pühendumust statistika kvaliteedi ja sõltumatuse tagamisele ning rõhutatakse vajadust vähendada halduskoormust, sh läbi andmete taaskasutuse ja innovatsiooni.

Nõukogu rõhutab ka Euroopa Statistikasüsteemi ja keskpankade süsteemi koostöö tugevdamise tähtsust ning liikmesriikide kohustust tagada piisavad ressursid statistikatöödeks, eriti aga seoses **uue rahvamajanduse arvepidamise süsteemi (SNA 2025 lähtuv ESA)** rakendamisega.

Järeldustes tunnustatakse:

- **Peamiste majandusnäitajate (PEEI) kättesaadavus** on paranenud. Samas lükkasid veel leidub ja need tuleb sulgeda;
- **kliimapolitiika jaoks asjakohase statistika arendamine** on tähtis G20 andmelünkade algatuse raames. Kliima-, energia- ja transpordimeetmete seireks on tarvis asjakohaseid andmeid;

- **kaitsekulude statistika** vajab paremat metoodilist ühtlustamist ja õigeaegset avaldamist;
- **ESA 2010 uuendamine** peab tagama rahvusvahelise võrreldavuse;
- **ettevõtlus- ja kinnisvarastatistika** uuendused peaksid toetama ettevõtete konkurentsivõime analüüsi, vähendades samas koormust;
- **eluasemestatistika** peab toetama kestliku ja taskukohase eluaseme poliitikaid;
- **põllumajandus- ja kalandusstatistika** lihtsustamist kavatakse saavutada andmebaaside taaskasutuse kaudu;
- **sotsiaalstatistika** jääb oluliseks Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel.

Teadmiseks võetakse **Euroopa statistika juhtimise nõuandva nõukogu (ESGAB) 17. aruanne**, mis annab sõltumatu hinnangu Euroopa statistika tegevusjuhise rakendamisele. Seekord keskendub ESGAB kiiresti muutuva andmemaailma mõjudele Euroopa statistikasüsteemile ning süsteemi võimekusele ja ressurssidele. Spetsiifilisemalt käsitleb aruanne muuhulgas olukorda andmete jagamisel (eelkõige mikroandmed, nii anonüümsed kui isikustatavad) Euroopa statistikasüsteemi liikmete vahel selleks, et olemasolevaid andmeid nii statistika tegemiseks kui teadusuuringuteks paremini ära kasutada.

Meie põhisõnumid:

- *Oleme Euroopa statistikasüsteemi kohta käivate järeldustega nõus ja peame eriti oluliseks süsteemi võimekuse hoidmist ja tõstmist, et toime tulla kiirete muutustega andmemaailmas.*
- *Peame jätkuvalt oluliseks andmeesitajate koormuse vähendamist ning regulaarset ja süsteemset andmete asjakohasuse hindamist.*
- *Peame samuti oluliseks erinevate andmekvaliteedi aspektide omavahelist tasakaalustamist (ajakohasus, täpsus, selgus, kättesaadavus, sidusus).*

9. G20 riikide ühenduse rahandusministrite ja keskpankade juhtide 15-16 oktoobri 2025 kohtumise järeldused

- *Teave nõukogu eesistujalt ja komisjonilt*
- *Arvamuste vahetus*

G20 kommunikatsioonid vastu ei võetud, piirduti eesistuja kokkuvõttega. G20 rahandusministrite ja keskpankade juhtide kohtumisel Washingtonis rõhutati ülemaailmse majanduse vastupidavust 2025. aasta esimesel poolel hoolimata jätkuvatest geopoliitilistest pingetest ja muudest riskidest. Keskpangad kinnitasid hinnastabiilsuse tähtsust ning rõhutasid sõltumatust poliitikate kujundamisel. Arutati makromajanduslike tasakaalustamatuste lahendamist, mitmepoolsuse (*multilateralism*) tugevdamist ning vajadust jätkusuutlike majanduspoliitikate järele, sealhulgas avaliku ja erasektori investeringute soodustamist. Samuti käsitleti rahvusvahelise finantsarhitektuuri reformi, arenevate riikide esindatuse suurendamist ning võlakooormuse õigeaegset ja läbipaistvat käsitlemist. Käsitleti kestlikku rahandust, kliimamuutustega kohanemist, tehnoloogia ja tehisintellekti mõju majandusele ning taristuinvesteringute suurendamist, eriti Aafrika regioonis. Rahvusvahelise maksukoostöö ja finantssektori riskide maandamise teemad said samuti olulist tähelepanu.

III. Euroopa Liidu majandus- ja rahandusasjade/eelarve nõukogu 14.11.2025

Ühenduse 2026. aasta eelarve: Euroopa Parlamendiga toimuva lepituskomitee kohtumise ettevalmistamine

Ülevaade 2026. aasta EL eelarveprotsessist

Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu/eelarve istungi päevakorras on Euroopa Liidu 2026. aasta eelarve. Kokkuleppele jõudmiseks toimub Euroopa Parlamendi (edaspidi parlament) ja nõukogu lepituskomitee koosolek.

Komisjon esitas EL 2026. aasta eelarveprojekti, mille kogumaht oli 193,3 miljardit eurot kulukohustustena ja 192,2 miljardit eurot maksetena. Kulukohustused on õiguslikud lubadused kasutada raha tegevusteks, mille elluviimine ulatub üle mitme eelarveaasta. Maksekohustustega kaetakse kulud, mis tulenevad käesoleva eelarveaasta ja eelnevate eelarveaastate jooksul ELi eelarvesse kirjendatud kulukohustustest. ELi eelarve eesmärk on edendada konkurentsivõimet, rohe- ja digipööret ning luua töökohti, tugevdades samal ajal Euroopa strateegilist suveräänsust ja ülemaailmset rolli.

Nõukogu võttis eelarveprojekti kohta seisukoha, millega soovib vähendada komisjoni ettepanekus esitatud kogusummasid järgnevalt: 1,307 miljardit eurot kulukohustusteks ja 696,7 miljonit eurot makseteks. Parlament leiab aga, et kulukohustusi tuleks suurendada 597,8 miljoni euro võrra, viies kogusumma 193,9 miljardi euroni. Parlamendi ja nõukogu vahelised suurimad erimeelsused puudutavad teadusuuringute ja innovatsiooni, hariduse ja tervise programme, põllumajanduse ja keskkonna ning rände ja julgeoleku rahastamist. Erimeelsusi on ka välistegevuse, sõjaväelise liikuvuse ning detsentraliseeritud agentuuride eelarve ja ametikohtade osas. Komisjoni humanitaarabi rahastamise ettepanekut toetavad nii parlament kui nõukogu.

Nõukogu tahab teha komisjoni ettepanekus kärpeid, samas kui parlament soovib programme rahastust suurendada. Rubriigis Ühtne turg, innovatsioon ja digitaal on kõige suurem erimeelsus teadusuuringute ja taristuinvesteeringute rahastuses. Programmi „Euroopa horisont” puhul soovitab nõukogu eelarvet vähendada 211,2 miljoni euro võrra, kuid parlament soovib komisjoni pakutud 12,9 miljardi suurust eelarvemahtu suurendada 60 miljonit eurot. Euroopa ühendamise rahastu suhtes teeb nõukogu ettepaneku vähendada digivaldkonna rahastust 86,1 miljoni euro võrra, samas kui parlament teeb ettepaneku suurendada komisjoni pakutud eelarvet lisada 30 miljonit eurot transporditaristule/ühendustele ja 50 miljonit eurot energiataristu projektidele. Lisaks esineb erimeelsusi julgeoleku ja kaitse rubriigis. Sõjaväelise liikuvuse puhul teeb nõukogu ettepaneku suurendada rahastust 0,5 miljoni euro võrra, samas kui parlament soovib eelarvet suurendada 35 miljoni euro võrra.

Komisjoni paranduskirjaga ajakohastatakse eelarve inflatsiooniga ning tehakse tehnilised kohendused. Paranduskiri vähendas kulukohustuste vahendeid 386,1 miljoni euro ja maksekohustuste vahendeid 1,888 miljardi euro võrra. Suurimad kärped tehti loodusvarade ja keskkonna valdkonnas.

Komisjoni, nõukogu ja parlamendi ettepanekud 2026 EL eelarveks

Eelarverubriigid Kulukohustused mln eurot	Erinevus komisjoni 2026 eelnõust			
	2026 eelarve- projekt	Paranduskiri 1	Nõukogu positsioon	Parlamendi positsioon

1 Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond, sh:	22 054,4	0	-488,3	+211,6
Euroopa horisont	12 973,5	0	-211,2	+60
Euroopa Ühendamise Rahastu	3 019,3	0	-86,1	+80
2a Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus	56 592,5	0	0	1,5
2b Vastupidavus ja väärtused	15 133,6	-51	-774,6	+69,7
3 Loodusvarad ja keskkond	56 971,9	-287	-17,7	+99,5
4 Ränne ja piirihaldus	5 010,0	0	-21	+40
5 Julgeolek ja kaitse, sh:	2 803,5	0	0	+52,0
Sõjaväeline liikuvus	251,3	0	+0,5	+35,5
6 Naabrus ja maailm	15 505,0	0	0	+110
7 Euroopa avalik haldus	13 475,2	0	-5,9	+13,5
Kulukohustused rubriikides	187 546,1	-386,1	-1 307,4	+597,8
Erivahendid	5 715,9	0	0	0
Solidaarsus ja hädaabireserv	1 785,6	0	0	0
Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond	35,1	0	0	0
Taasterahastu NGEU täiendav intressikulu	2 138,2	-51,0	-151,5	+150
Ukraina reserv	3 895,2	0	0	0
Mittetemaatilised erivahendid	3 034,6	-25,5	-628,99	36,7
Paindlikkusinstrument	2 286,4	-25,5	-623,1	36,7
Ühtne varuinstrument	748,2	0	-5,9	0

Seisukohad:

- Toetame Euroopa Liidu 2026. aasta eelarve vastu võtmist ning oleme valmis kompromissideks nõukogu ja Euroopa Parlamendi läbirääkimistel.
- Oleme valmis toetama kulukohustuste suurendamist, mis on seotud julgeoleku, kaitsevõime ning rände- ja piirihaldusega.
- Toetame parlamendi ettepanekut suurendada Euroopa ühendamise rahastu eelarvemahtu, mille raames tehakse üleeuroopalisi investeringuid transporditaristu (sh Rail Baltic) ja energiavõrgu ehitamiseks.